

Marts 2014

Notat om børnehaveklasselederne

1. Baggrund

Der har igennem en årrække været en tendens til et fald i antallet af medlemmer, der er børnehaveklasseledere. Samtidig medfører folkeskolereformen en række nye udfordringer og muligheder for børnehaveklasselederne. På baggrund af denne situation har en ad hoc gruppe, nedsat af hovedstyrelsen, arbejdet med at belyse børnehaveklasseledernes aktuelle situation. Gruppens analyse er vedlagt som bilag.

I denne kredsudsendelse samles op på børnehaveklasseledernes aktuelle situation, og kredsen opfordres til i løbet af foråret at afholde et møde med kredsens børnehaveklasseledere mhp. at drøfte den aktuelle situation.

2. Nye opgaver for børnehaveklasselederen i forbindelse med reformen

Med folkeskolereformens august 2014 træder en række ændringer i kraft, der også har betydning for børnehaveklasselederne. Flg. ændringer vurderes umiddelbart at have størst betydning for børnehaveklasselederne:

- øget timetal og understøttende undervisning
- lektiehjælp og faglig fordybelse
- 45 minutters bevægelse
- nye Fælles Mål
- ændringer i § 29 – pædagoger i undervisningen

2.1 Øget timetal for eleverne og understøttende undervisning - nye opgaver for børnehaveklasselederne

Børnehaveklasselevernes årlige minimumstimetal har hidtil været fastsat i folkeskoleloven til 600 timer årligt. Med den nye reform er minimumstimetallet for børnehaveklasselever fastsat til 1200 timer, fordelt på 600 timer til faglig undervisning og 600 timer til understøttende undervisning, "lektiehjælp" og faglig fordybelse. Afhængigt af lokale forskelle ift. det nuværende faktiske timetal for børnehaveklasselever, er der altså tale om en reelt betragtelig forøgelse af det årlige pligtige timetal for børnehaveklasselever.

Det er børnehaveklasselederen, der er ansvarlig for, at eleverne i børnehaveklassen når de (nye) Fælles Mål for børnehaveklassen. Reformens overordnede

mål om et fagligt løft er dermed et argument for, at børnehaveklasselederne skal have så mange af de understøttende undervisningstimer i børnehaveklassen som muligt (i stedet for SFO-pædagoger eller andre), så timerne kan bruges til at understøtte det daglige arbejde i børnehaveklassen frem mod de Fælles Mål.

2.2 Nye opgaver for børnehaveklasseledere?

Reformen åbner mulighed for, at børnehaveklasselederne, afhængigt af lokale forhold, kan byde ind på flere/nye opgaver, f.eks.:

- ”lektie”hjælp, faglig fordybelse og obligatoriske emner f.eks. færdsel i børnehaveklassen samt øvrige opgaver ift. understøttende undervisning, såvel i børnehaveklassen som i den øvrige del af skolestarten
- 45 minutters daglig bevægelse, motorikundervisning. mm. i børnehaveklassen såvel som i den øvrige del af skolestarten
- opgaven som den gennemgående pædagog i 0. – 3. kl.,
- børnehaveklasselederen kan også fungere som bindeled mellem børnehave og skole

Børnehaveklasselederen er en kendt figur for elever og forældre i skolestarten, og det er bl.a. derfor oplagt at børnehaveklasselederen får nye opgaver i skolestarten.

For børnehaveklasselederne gælder det om at være kreative og bringe sig selv i spil!

3. Ændringer i § 29: Pædagoger i undervisningen

Med ændringen af § 29 i folkeskoleloven fra august 2014 får pædagoger fra SFOen nye muligheder for at indgå i undervisningen:

Pædagoger (og andre medarbejdere) kan fremover varetage understøttende undervisningsopgaver alene med eleverne. I indskolingen, 1. – 3. klasse, vil pædagogerne også kunne forestå *begrænset undervisning inden for deres kompetencer og kvalifikationer*.

En pædagog kan ikke varetage undervisningen i et helt fag, gennem et helt skoleår. For at varetage en delvis undervisningsopgave i 1. – 3. klasse skal pædagogen desuden have ”relevante kvalifikationer” til at varetage undervisningsopgaven.

Ændringerne i § 29 kan afhængigt af lokale forhold betyde en intensiveret konkurrence fra skolens øvrige pædagoger ift. opgaver/funktioner som børnehaveklasselederen kan/har påtaget sig.

3.1 Læreren/børnehaveklasselederen har ansvaret for undervisningen

Det fremgår af den politiske aftale bag folkeskolereformen, at det er lærerne, der har den generelle undervisningskompetence og ansvaret for, at undervis-

ningen i både de fagopdelte timer og i den understøttende undervisning fremmer elevernes udvikling og leder hen mod de faglige mål. Det må forudsættes, at børnehaveklasselederen har et tilsvarende ansvar og undervisningskompetence for undervisningen i børnehaveklassen.

4. Status på skivedommen set i lyset af reformen

Det er indgået i ad hoc gruppen om børnehaveklassens drøftelser, hvilken betydning folkeskolereformen har ift. ”skivedommens” status. Der er på den baggrund udarbejdet en status, som er vedhæftet dette notat.

5. Kompetenceudvikling for børnehaveklasseledere

Børnehaveklasselederne har, i lighed med skolens øvrige medarbejdere, behov for løbende kompetenceudvikling, og den nye folkeskolereform aktualiserer behovet. Børnehaveklasselederne skal opfordres til selv at rejse behovet for kompetenceudvikling på deres medarbejderudviklingssamtaler. Der er aktuelt specielt behov for kompetenceudvikling for børnehaveklasseledere ift. inkluderende overgange og arbejdet med de nye fælles mål.

Opmærksomheden henledes på, at UC Nord i samarbejde med Børnehaveklasseforeningen har beskrevet og udbyder en diplomuddannelse, der er specielt målrettet børnehaveklasseledere:

<http://www.ucn.dk/Forside/Kurser- og videreuddannelser/Paedagogik/PD-Modulpakker/Børnehaveklasseledere.aspx>

Samtidig ønsker foreningen at fremme en udvikling, hvor børnehaveklasselederne kan identificeres mere tydeligt ift. øvrige pædagoguddannede på skolen ved at børnehaveklasselederne får kompetencer til at løfte opgaven f.eks. ift. (nye) Fælles Mål (kompetencemål)

Kravet om kompetenceudvikling for børnehaveklasselederne skal derfor også rejses lokalt. Kredsene opfordres til at medtænke børnehaveklasseledernes efteruddannelse med fokus især på nye Fælles Mål og inkluderende overgange i forbindelse med de kommende lokale drøftelser om udmøntning af reformens kompetenceudviklingsmidler.

6. Opfordring til at holde møder

Kredsene opfordres til i løbet af foråret at afholde et møde med kredsens børnehaveklasseledere.

Som bilag til denne kredsudsendelse er vedlagt et forslag til dagsorden til dette møde og nogle powerpoints med noter, baggrund mm, der kan anvendes ved mødet.

7. Parallelt brev til børnehaveklasselederne

Vedlagt denne kredsudsendelse er også et brev til hver enkelt børnehaveklasseleder, som er mailet til de børnehaveklasseledere, som foreningen har en email-

adresse på (det er langt hovedparten). I bedes maile en kopi af brevet til tillidsrepræsentanterne, så de er orienterede. I brevet opfordres børnehaveklasserne til at være offensive på skolen ift. de nye opgaver, reformen medfører. Samtidig opfordres børnehaveklasserne til at deltage i evt. medlemsmøder i kredsen for børnehaveklasseledere.

8. Supplerende oplysninger

Flg. notater kan supplere denne kredsudsendelse og desuden danne baggrund for indholdet af kredsen's møde med børnehaveklasselederne:

- Status på Skivedommen (vedhæftet notatet)
- Oversigt over udviklingen i antallet af børnehaveklasseledere i DLF, fordelt på kredse, sept. 2013 (vedlagt – Bilag 2)
- Forslag til dagsorden og PowerPoints til møde mellem kredsen og børnehaveklasselederne (vedlagt - Bilag 3)
- Ad hoc gruppen om børnehaveklassens notat, januar 2014 (vedlagt – Bilag 4)
- Kopi af brev til børnehaveklasselederne, marts 2014 (Bilag 5)
- Kredsudsendelse nr. 061/2012 Analyse af børnehaveklasseledernes forhold (tidligere udsendt)
- Bilag til Kredsudsendelse nr. 008/2011: Notat om aldersintegreret undervisning og rullende skolestart (tidligere udsendt)

Bilag til kredsudsendelse om børnehaveklassen

Status på ”Skive-kendelsen”

Det er indgået i drøftelserne, hvilken betydning folkeskolereformen har ift. ”Skive-kendelsens” status.

”Skive-kendelsen” forholder sig til den situation, hvor en skolepædagog træder i stedet for en børnehaveklasseleder og/eller en lærer. Dette forudsatte - på det tidspunkt ”Skive-kendelsen” faldt - en dispensation i henhold til folkeskolelovens § 55, stk. 2. Denne paragraf gav mulighed for, at Undervisningsministeriet gav en dispensation fra uddannelsesparagrafferne, så en skolepædagog som en del af deres ansættelse som pædagog kunne varetage

- obligatoriske timer
- med et fagrelateret indhold,
- som den pågældende har et eneansvar for.

KL udsendte en vejledning til kommunerne om afgrænsning af overenskomsttilknytning i indskolingen på grundlag af voldgiftskendelsen. Denne blev udsendt sammen med foreningens bemærkninger til kendelsen i kredsformandsudsendelse nr. 045/2001.

BUPL har forhandlet overenskomst og arbejdstid i forbindelse med OK-13. Forhandlingsprotokollens bilag A, dateret 5. november 2013, indeholder flg. nye tekst om

Områdeafgrænsning for skolepædagoger

”Pædagoger kan ansættes:

1. Ved skolefritidsordninger
2. I folkeskolen til varetagelse af opgaver, som i henhold til lov om folkeskolen kan varetages af pædagoger.
3. Pædagoger ved skolefritidsordninger og i skoler, jf. punkterne 1-2 ovenfor, der som en del af deres ansættelse har eneansvar for at varetage undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner i børnehaveklassen og på 1. – 3. klassetrin er omfattet af protokollat 2.

Bemærkning:

Det er forudsat, at pædagogen i hovedparten af sin arbejdstid er beskæftiget med opgaver, der er omfattet af nr. 1 og nr. 2.

Pædagoger kan – ud over hvad der følger af protokollat 2 – ikke tillægges ansvaret for varetagelse af undervisning i folkeskolens fag og obligatoriske emner.”

Der er således i forhandlingsprotokollen ændret i ordlyden, men det er vigtigt at være opmærksom på, at der i afsnit: 1. Dækningsområde, 3. pind fremgår flg.:

- ”at der ikke er tiltænkt hverken en udvidelse eller en indskrænkning af overenskomstens dækningsområde.”

Dækningsområdet er altså det samme uanset forskellig ordlyd.

Forhandlingsprotokollens punkt 2 indeholder nye arbejdstidsregler for skolepædagoger. Af afsnittet fremgår bl.a. flg.:

Arbejdstid

”Pædagoger kan bl.a. varetage:

- *Understøttende undervisning*
- Assisterende funktioner i forhold til undervisningen
- Opsyn med elever i pauser, beskæftigelse af elever umiddelbart før og efter skoletid, af elever i fri- og mellemtimer og frikvarterer
- Løsning af særlige opgaver i forhold til klassen, hvor pædagogen er tilknyttet
- Pædagogiske arbejdsopgaver uden for den egentlige undervisning ved specialklasser og specialskoler
- Pædagogiske støtteforanstaltninger og andre særlige hjælpefunktioner over for elever
- Specialpædagogisk bistand til småbørn

Herudover kan pædagoger *som en mindre del af deres beskæftigelse varetage undervisning i børnehaveklassen og på 1. – 3. klassetrin.*” Fremhævningerne i citatet er foreningens.

Når der er tale om en skolepædagog skelnes der således mellem understøttende undervisning og undervisning i børnehaveklassen og 1. – 3. klassetrin. Når der skal foretages en vurdering af, om en skolepædagog skal ansættes efter BUPL's overenskomst eller LC's overenskomst, er udgangspunktet for en ansættelse efter BUPL's overenskomst, at den pågældende pædagog som en mindre del af sin beskæftigelse varetager undervisning i børnehaveklassen og på 1. – 3. klassetrin.

I LC's overenskomst skelnes der derimod ikke mellem understøttende undervisning og undervisning, her gælder det udvidede undervisningsbegreb.